10 qhhnzwb@163.com

2024ལོའི་ཟླ10པའི་ཚེས30ཉིན། རྩོམ་སྒྲིག་པ།བུ་མོ་མཆོགརེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ཆེད མཚཚོ་ལྷོལྷོ་བོདལྷོ་ཡིཡིག་ཚགས་་པ་ར་་།་ ་སྒྲིགམིདམངལྟེབརའཛིཔའིའཕེརྒྱསཀྱིབསབློརྒྱུནའཁྱོངབྱེདདགོཏང་གི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་དགོངས་དོན་སྒྲོག་བཤད་རྩ་གནད།
（པར་ངོས9བར་མཐུད་པ།）གཙང་གསུམ་འབྱུང་
ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་དཔལ་
ཡོན་འཛུགས་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གལ་ཆེན་ནང་གི་
འགངས་ཆེན་དུ་བརྩིས་ནས།སྐྱེ་ཁམས་བདེ་
འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་དང་།གཙང་གསུམ་འབྱུང་ཡུལ་
སྲུང་སྐྱོབ།‘ཀྲུང་ཧྭའི་ཆུ་ལྕོག’སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་ཀྱི་
ལས་འགན་ཆེན་པོ་འཁུར་དགོས”ཞེས་ནན་གྱིས་
བསྟན།ད་ལོའི་ཟླ6པར།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་
གིས་མཚོ་སྔོན་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དུས།“མདོ་དབུས་
མཐོ་སྒང་གི་སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་མོད།ཧ་ཅང་ཉམས་ཞན་ཡིན་པས།སྐྱེ་ཁམས་
ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་པ་དང་།སྐྱེ་ཁམས་
ཀྱི་སྤྱོད་ནུས་ཆེས་ཆེར་མངོན་འགྱུར་བྱ་རྒྱུ་ནི་ས་
ཁོངས་འདིའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཡིན”ཞེས་ནན་
གྱིས་བསྟན།ལོ་དུ་མང་རིང་།མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་
གི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་ནི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་
གིས་ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་སེམས་ཁྲལ་བྱེད་ས་ཡིན།སྤྱི་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་
སྲུང་སྐྱོབ་ཐད་བཏོན་པའི་བླང་བྱ་གལ་ཆེན་གྱིས་
མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་གི་གོ་གནས་ནུས་པ་
དང་།ལས་འགན་གལ་ཆེན།དུས་རབས་ཀྱི་བླང་བྱ་
བཅས་གསལ་བོར་བསྟན་ཡོད་པས།ང་ཚོས་བློ་བརྟན་
འགྱུར་མེད་ངང་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་སྐྱེ་ཁམས་དཔལ་ཡོན་
གྱི་དགོངས་པ་མཛུབ་སྟོན་དུ་བཟུང་ཐོགངར་སེམས་
ཆེར་སྐྱེད་དང་དཔའ་སྐྱེད་མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་
ཁམས་བདེ་འཇགས་དང་།གཙང་གསུམ་འབྱུང་ཡུལ་
སྲུང་སྐྱོབ།“ཀྲུང་ཧྭའི་ཆུ་ལྕོག”སྲུང་སྐྱོབ་བཅས་ཀྱི་ལས་
འགན་གལ་ཆེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལག་བསྟར་ལེགས་པོ་
བྱས་ཏེ།མཛེས་པའི་ཀྲུང་གོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་
མཚོ་སྔོན་གྱི་ཁག་ཁུར་དང་མཚོ་སྔོན་གྱི་བྱས་རྗེས་
འབུལ་དགོས་ཤིང་།སྐྱེ་ཁམས་དཔལ་ཡོན་གྱི་མཐོ་ས་
སྐྲུན་པའི་ཐད་ངོས་འཛིན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཏིང་
ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས།རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ལྟ་
བ་དང་།རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱང་རིང་ལ་དམིགས་པ།རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཚད་བརྟན་སྲུང་བཅས་བྱས་ཏེ།སྐྱེ་
ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་རྒྱུན་ཆད་མེད་མེད་པར་
ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།ཆུ་ཁུངས་གསོ་སྐྱེད་ནུས་པ་
བརྟན་པོའི་ངང་མཐོར་འདེགས།སྐྱེ་ཁམས་ཐོན་རྫས་
ཀྱི་རིན་ཐང་མངོན་འགྱུར་རྐྱེན་སྲོལ་རིམ་བཞིན་
འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས།སྐྱེ་ཁམས་
སྔོན་དུ་འཇོག་པ་དང་ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་
འཕེལ་རྒྱས་སྔར་ལས་ཆེན་པོ་ཡོང་བར་བྱེད་དགོས།
(གཉིས།“)རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱི་
སྲོག་རྩ”ལེགས་པོར་སྲུང་དགོས།
མཚོ་སྔོན་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ས་ཁོངས་
རང་སྐྱོང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་བསྡུར་ཚད་ཆེས་ཆེ་ཞིང་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་མི་གྲངས་ཀྱི་ཟིན་ཚད་ཆེས་མཐོ་བའི་
ཞིང་ཆེན་ཡིན་པ་དང་།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་
མཉམ་འདྲེས་དང་སྣ་མང་གཞི་གཅིག་གི་དཔེ་མཚོན་
ས་ཁུལ་ཡིན་པས།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་
གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་རང་ལ་ཁྱད་ལྡན་གྱི་
ལེགས་ཆ་ཡོད་པས།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་
མཚོ་སྔོན་གྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་བྱ་བར་
དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད།2016ལོའི་ཟླ8
པར།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས“མི་རིགས་
མང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
པ་དང་།རང་རྒྱལ་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕན་ཁེ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་
རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན”ཞེས་ནན་གྱིས་བསྟན་པ་
དང་།2016ལོའི་ཟླ6པར།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་
ཕིང་གིས་ཟི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་མཁར་ནུབ་ཁུལ་ཝུན་
ཧོས་ལམ་གྱི་སྲང་ལམ་ཝུན་ཐིང་ཞང་སྡེ་ཁུལ་དུ་རྟོག་
ཞིབ་གནང་དུས།“སྡེ་ཁུལ་ནི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་
ཡར་ཐོན་གསར་འཛུགས་ཀྱི་གཡུལ་ས་གལ་ཆེན་དུ་
བཟུང་ནས།རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ལག་
གདང་དང་སེམས་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་

བཟང་པོ་དར་སྤེལ་བྱས་ནས།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་
ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་བའི་འཆམ་མཐུན་ཁྱིམ་
གཞིས་མཉམ་འཛུགས་བྱེད་དགོས”ཞེས་བསྟན།
མཚོ་བྱང་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་རྐང་ཚ་རྫོང་
འོམ་ཆུ་གྲོང་རྡལ་མགོ་ལོག་གཙང་གོང་མ་སྡེ་བར་
རྟོག་ཞིབ་གནང་དུས།“སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་
རབས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་འཛུགས་
སྐྲུན་བྱེད་དགོས་ན།མི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་མེད་དུ་མི་
རུང་།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཞིས་ཆེན་མོའི་
ཁྲོད།ཚང་མ་ཏག་ཏག་སེ་འབྲུའི་འབྲུ་གུ་ལྟར་དམ་དུ་
སྦྲེལ་ནས།སྤུན་ཉེ་འཆམ་མཐུན་དང་ཕན་ཚུན་
རོགས་རེས་བྱས་ན།ད་གཟོད་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་
གྱི་ཕུགས་འདུན་རླབས་པོ་ཆེ་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ཐུབ་
པ་དང་།ད་གཟོད་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་
མེ་ཏོག་ནམ་ཡང་རྣམ་པར་བཞད་ནས་ཉམས་པ་
མེད”ཅེས་བསྟན།ད་ལོའི་ཟླ6པར།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མགོ་ལོག་ཟི་ལིང་མི་རིགས་སློབ་
འབྲིང་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དུས།“སློབ་གསོ་འདུས་
པའི་ཤར་ནུབ་རྒྱུད་མཉམ་སྒྲུབ་དང་ཁ་གཏད་རོགས་
སྐྱོར་ལ་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་བླངས་ཡོད་པ་
འདིས།ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་མགོ་ཁྲིད་དང་ཀྲུང་
གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལམ་
ལུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་ཡོངས་སུ་ངོམ་པ་དང་།ཀྲུང་ཧྭ་
མི་རིགས་ཁྱིམ་གཞིས་ཆེན་མོའི་དྲོད་ཁོལ་ཡོངས་སུ་
ངོམ་ཡོད”ཅེས་བསྟན།སི་ལིང་གྲོང་ཁྱེར་མཁར་
དབུས་ཁུལ་གྱི་ཙོང་ཁ་དགོན་དུ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དུས།
“ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་སྐྲུན་དང་མི་རིགས་
བསྐྱར་དར་གྱི་བྱ་གཞག་རླབས་པོ་ཆེར་ཕྱོགས་ཡོངས་
ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་ན།རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་
དད་མང་ཚོགས་འདུས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་སོ་
སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་མཐུན་སྒྲིལ་འབད་འཐབ་བྱེད་
དགོས་པས།མཚོ་སྔོན་གྱི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་
རིགས་ཁོངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སྲོལ་
རྒྱུན་ལེགས་པོ་དར་སྤེལ་བཏང་ནས།ཆོས་ལུགས་ཞི་
མཐུན་དང་།སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་མཐུན།མི་རིགས་
མཐུན་འགྲིག་བཅས་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་བྱས་ཏེ།
ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་
ཁྲོད་ཡར་ཐོན་གྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་
དགོས”ཞེས་ནན་གྱིས་བསྟན།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་
ནི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱི་སྲོག་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པས་ན།ང་ཚོས་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་མི་
རིགས་བྱ་བའི་སྲིད་ཇུས་དང་བྱེད་ཕྱོགས་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་དང་།ཀྲུང་ཧྭ་མི་
རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་
པོར་བསྐྱེད་པ་གཙོ་ཐིག་ཏུ་འཛིན་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་
བྱས་ཏེ།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གསར་
འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ནས།མི་རིགས་སོ་སོ་
ཕྱོགས་ཡོངས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་འགྲོ་འོང་
དང་།བརྗེ་རེས།མཉམ་འདྲེས་བཅས་བྱེད་པར་སྐུལ་
སྤེལ་བྱེད་དགོས།དུས་རབས་གསར་པའི་ཏང་གི་
ཆོས་ལུགས་བྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་དང་བྱེད་ཕྱོགས་
སྲིད་ཇུས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་
དང་།རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྲུང་གོ་ཅན་གྱི་ཁ་
ཕྱོགས་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་
དོ་དམ་དང་ནང་སྒོས་སུ་ཆོས་ལུགས་བྱ་འགུལ་སྤེལ་
ཡུལ་དོ་དམ་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཤུགས་སྣོན་དགོས།མི་
སེམས་ནི་ཆེས་ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་།མཐུན་སྒྲིལ་ནི་
ཆེས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ནུས་ཤུགས་ཡིན་པས།མཚོ་སྔོན་
གྱི་མི་རིགས་ཆོས་ལུགས་བྱ་བ་དེ་ངེས་པར་དུ་ལོ་
བརྒྱའི་དུས་འགྱུར་དང་མི་རིགས་བསྐྱར་དར་གྱི་ཁྱོན་
ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་འཇོག་པ་དང་།དེང་རབས་
ཅན་གྱི་མཚོ་སྔོན་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་
ལས་དོན་རླབས་པོ་ཆེའི་ཁྲོད་བཞག་ནས་ཞིབ་
གཟིགས་དང་སྟངས་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་ངོས་འཛིན་གང་

ལེགས་བྱེད་དགོས་པ་དང་།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་
མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་
ཆབ་སྲིད་ཞིབ་བཤེར་དུ་བརྩིས་ནས།“ལྡན་པར་བྱེད་
དགོས་པ་གསུམ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གཅིག”གི་བླང་
བྱ་གལ་ཆེན་དོན་ཐོག་ཏུ་འཁྱོལ་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བ།རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་མཐའ་ཚད་བརྟན་སྲུང་
བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲིར་བརྩིས་ནས།གཞི་
རིམ་བཅོས་སྐྱོང་གི་གཏིང་རིམ་གནད་དོན་གཙིགས་སུ་
བཟུང་ནས་ཞིབ་འཇུག་དང་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས།
ཁྱོན་ཡོངས་འཆམ་མཐུན་དང་བརྟན་བརླིང་ཡོང་བར་
བསྟུད་མར་རྒྱུན་འཁྱོངས།མཐུན་སྒྲིལ་དེ་ཆེས་ཆེ་བའི་
དམིགས་འབེན་དུ་བཟུང་ནས།ཏང་གི་མི་རིགས་ས་
ཁུལ་གྱི་སྲིད་བསྟར་གཞི་རྩ་བསྟུད་མར་བརྟན་པོར་
གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།
(གསུམ།)ཐོན་ལས“གནས་བཞི”མགྱོགས་
མྱུར་གྱིས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས།
སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ནི་ཁྱོན་ཡོངས་
ནས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
ཁབ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཡིན།
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གསར་པར་སྐྱོད་པ་དང་།
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསར་པ་ལག་ལེན་མཐར་
ཕྱིན།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་འཛུགས་པ་
བཅས་བྱེད་པར།མཚོ་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་གོ་གནས་དང་།རྒྱལ་ཁོངས་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་གོ་གནས།ཐོན་ཁུངས་ནུས་ཁུངས་བདེ་
འཇགས་ཀྱི་གོ་གནས་བཅས་མངོན་གསལ་གྱིས་སྔར་
ལས་གལ་ཆེན་དུ་གྱུར་ཡོད་ཅིང་།ཐོན་ཁུངས་ཁོར་
ཡུག་མཐུན་སྦྱོར་རྒྱུན་མཐུད་ཡོང་བར་མཚོ་སྔོན་ལ་
ཁྱད་ལྡན་ལེགས་ཆ་ལྡན་ཡོད།“དཔལ་འབྱོར་
འཛུགས་སྐྱོང་ལྟེ་བར་འཛིན་པ་རྒྱུན་འཁྱོངས་
དང་།དཔལ་འབྱོར་རྒྱུན་མཐུད་བདེ་ཐང་ངང་
འཕེལ་རྒྱས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཏང་ཡོངས་ཀྱིས་
ངེས་པར་དུ་དམ་འཛིན་དང་ལེགས་འཛིན་བྱེད་
དགོས་པའི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཡིན།”2016
ལོའི་ཟླ8པར།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཚ་
འདམ་གཞོང་ཚ་ཨར་ཧན་ཚྭ་མཚོ་ཁར་རྟོག་ཞིབ་
གནང་དུས།“འཁོར་སྐྱོད་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་
གཏོང་བ་ནི་ཐོན་ཁུངས་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ནུས་ཕྱོད་
མཐོར་འདེགས་གཏོང་བར་ངེས་པར་བརྒྱུད་དགོས་
པའི་ཐབས་ལམ་ཡིན་པས།ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་བསྐྱེད་པ་དང་།ས་ཁོངས་
ནང་ཁུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་ལས་ཀྱི་ལས་རིམ་དང་།
ལག་རྩལ།བཟོ་རྩལ་གསར་གཏོད་བཅས་ལ་ཧུར་
ཐག་གིས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།ཧུར་ཐག་གིས་
འཛད་གྲོན་དམའ་བ་དང་།འབུད་གཏོང་དམའ་བ།
ཕན་ནུས་ཆེ་བ་བཅས་བྱས་ནས།ཚྭ་མཚོ་ཞེས་པའི་རྩ་
ཆེའི་ཐོན་ཁུངས་འདིས་རྒྱུན་མཐུད་ངང་མི་དམངས་
ལ་བདེ་སྐྱིད་སྐྲུན་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས”ཞེས་བསྟན།
རྒྱལ་ཁབ་གློག་གཏོང་རྨ་ཆུའི་ཆུ་གློག་ཉི་ནུས་གློག་
ཤུགས་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི་ཟི་ལིང་ཡན་ལག་ཀུང་སིར་
རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དུས།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས
“འོད་གློག་གློག་འདོན་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
དགོས་ན།འཆར་འགོད་དང་བཀོད་པ་འཐེན་ནས།
སྲིད་ཇུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་
རུ་གཏོང་བ་དང་།ཚད་ལྡན་རང་བཞིན་དང་གོ་རིམ་
རང་བཞིན་འབུར་དུ་བཏོད་དགོས”ཞེས་བསྟན་པ་
དང་།ཁོང་གིས་རྒྱལ་དབང་ཁེ་ལས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་ནས་
གསར་གཏོད་ནུས་པ་མཐོར་འདེགས་བཏང་
སྟེ།སྔར་ལས་མང་བ་དང་སྔར་ལས་ལེགས་པའི་
གསར་གཏོད་གྲུབ་འབྲས་དང་ཐོན་རྫས་ཧུར་ཐག་
གིས་བསྐྲུན་ནས།གསར་གཏོད་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་
སྔར་ལས་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་
པར་སྨོན་འདུན་ཞུས།2021ལོའི་ཟླ3པར།སྤྱི་ཁྱབ་
ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་ཆེན་
སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་བཞི་པའི་

མཚོ་སྔོན་འཐུས་ཚབ་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཞིབ་ཏུ་ཞུགས་
དུས།“མཚོ་སྔོན་གྱི་ལེགས་ཆ་དང་ཐོན་ཁུངས་ལ་
ཟུང་འབྲེལ་དང་།གསར་གཏོད་སྐུལ་སྤེལ་གྱི་འཕེལ་
རྒྱས་འཐབ་ཇུས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་བྱས་
ནས།འཛམ་གླིང་རིམ་པའི་ཚྭ་མཚོའི་ཐོན་ལས་རྟེན་
གཞི་མགྱོགས་མྱུར་གྱིས་འཛུགས་པ་དང་།རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་ནུས་ཁུངས་གཙང་མའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་མཐོ་ས་དང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐྱེ་ཁམས་ཡུལ་སྐོར་དམིགས་ས།ལྗང་
མདོག་སྐྱེ་ལྡན་ཞིང་ཕྱུགས་ཐོན་རྫས་ཕྱིར་གཏོང་བྱ་
ཡུལ་བཅས་གཏོད་པ་དང་།ལྗང་མདོག་ཐཱན་ཉུང་
འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་མ་ལག་
འཛུགས་པ་དང་།ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་
དེང་རབས་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མ་ལག་འཛུགས་
དགོས”ཞེས་ནན་གྱིས་བསྟན།ལོ་དེའི་ཟླ6པར།སྤྱི་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཚོ་སྔོན་ཧྲེང་ཡོན་ས་
གདན་མཐུན་ཚོགས་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིར་གཟིགས་
ཞིབ་དང་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་དུས།“སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་ན།ཆེས་
ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཐོན་ལས་དང་ཆེས་གསོན་ཤུགས་
ལྡན་པའི་ཁེ་ལས་འཛིན་མཁས་དགོས་པ་དང་།ཁྱད་
ལྡན་ཐོན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུས་ལེགས་ཁེ་ལས་
གསོ་སྐྱོང་དང་།ཁེ་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོན་ལས་མཐོར་འདེགས་ལ་སྐུལ་ཁྲིད་བྱེད་
དགོས”ཞེས་ནན་གྱིས་བསྟན།ད་ལོའི་ཟླ6པར།སྤྱི་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཚོ་སྔོན་དུ་རྟོག་ཞིབ་
བྱེད་དུས།“མཚོ་སྔོན་གྱིས་སྐྱེ་ཁམས་བདེ་འཇགས་
ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཁུར་
ཡོད་པས།ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་ངེས་
པར་དུ་གནད་ཆེ་དམ་འཛིན་དང་གནད་མེད་ཟུར་
འཇོག་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ནས།ས་གནས་ཀྱི་
ཁྱད་ཆོས་དང་ལེགས་ཆ་མཚོན་པའི་དེང་རབས་ཅན་
གྱི་ཐོན་ལས་མ་ལག་ཧུར་ཐག་གིས་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་
དགོས”ཞེས་བསྟན།སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་
གིས་མཚོ་སྔོན་གྱི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་
དབྱེ་ཞིབ་གནད་འཁེལ་བྱས་པ་དེས།མཚོ་སྔོན་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཤུགས་འདོན་ས་དང་འགག་བརྟོལ་ས་
གསལ་བོར་བསྟན་ཏེ།མཚོ་སྔོན་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་བྱེད་
མང་ཚོགས་ལ།གནད་ཆེ་ས་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་ན་
ཁ་ཕྱོགས་བརྟན་འཛིན་དང་གཙོ་གནད་ལ་དམིགས་པ་
དང་།གནད་མེད་ཟུར་འཇོག་བྱེད་དགོས་ན་མཐའ་
ཚད་བརྟན་སྲུང་དང་མཐའ་མཚམས་ལེགས་པོར་སྲུང་
དགོས་པ་དང་།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་ལ་ཞབས་ཕྱི་
སྒྲུབ་པར་རང་རྟོགས་ཀྱིས་དང་ལེན་བྱེད་པ་དང་།གོ་
སྐབས་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་འཕེལ་རྒྱས་
ཀྱི་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་འདྲེས་སུ་བཅུག་སྟེ།མཚོ་སྔོན་གྱི་
རིན་ཐང་དང་གཏིང་ཤུགས་སྔར་ལས་མཚོན་པར་
བྱེད་དགོས་པ།ཡང་དག་པའི་སྲིད་འབྲས་ལྟ་བ་རང་
རྟོགས་ཀྱིས་ལག་བསྟར་དང་།འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་གསར་པ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཆ་ཚང་ཞིང་ཡང་
དག་པའི་སྒོ་ནས་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན།
“སྡེ་གསར་འཛུགས་སྐྲུན་དེ་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་
རྒྱས་དང་ལས་ཞུགས་སྐུལ་འདེད་དང་ཟུང་འབྲེལ་
དང་།གཞི་རྩའི་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཕྱི་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་
བ་དང་ཟུང་འབྲེལ།མི་རིགས་དང་།ས་ཁོངས།རིག་
གནས་ཁྱད་ཆོས་དང་རྣམ་པ་བཅས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་
དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་དགོས།”“བྱེད་ཐབས་ནུས་ལྡན་
ལ་བརྟེན་ནས་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ནས།ལས་ཞུགས་
དང་།ཡོང་སྒོ་བགོ་བཤའ།སློབ་གསོ།སྤྱི་ཚོགས་འགན་
སྲུང་།སྨན་བཅོས།སྡོད་ཁང་།རྒན་གསོ།བྱིས་བཅོལ།
ཟས་རིགས་བདེ་འཇགས།སྤྱི་ཚོགས་བདེ་སྐྱོང་
སོགས་གནད་དོན་གཅིག་འདོམས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་
བྱེད་པ་དང་།སྐྱེ་ཁམས་དང་དམངས་འཚོའི་འབྲེལ་
བ་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་བྱས་ཏེ།
（པར་ངོས11པར་གཟིགས།）